

Stichting Likeminds

Geadviseerd subsidiebedrag: € 0

Gevraagd subsidiebedrag: € 845.000

Over de instelling

Stichting Likeminds (hierna: Likeminds), ontwikkelinstellingen, Amsterdam

Likeminds is een meerstemmige en veelkleurige ontwikkelinstelling. Ze biedt een platform voor talentontwikkeling voor een nieuwe generatie verhalenvertellers en produceert daarnaast theatervoorstellingen. De vier pijlers Factory, Onderzoek & Ontwikkeling, Producties en het Podium vormen samen het ontwikkelhuis voor jongeren, autodidacten, mid-career- en opgeleide makers. De nadruk ligt in de subsidieperiode 2025 - 2028 op vijf kernwaarden: betekenisvol, actueel, toegankelijk, verbindend en methodisch. Vanuit haar basis in Amsterdam-Noord wil Likeminds met nieuwe verhalen en vormen een betekenisvolle en zichtbare rol spelen voor de directe omgeving maar ook voor het hele land. Met haar aanpak spreekt ze een breed publiek aan.

Subsidieadvies

De aanvraag voldoet aan de eisen als bedoeld in artikel 3.47 van de Regeling op het specifiek cultuurbeleid.

De Raad voor Cultuur (hierna: raad) adviseert Stichting Likeminds geen subsidie toe te kennen.

De Raad voor Cultuur (hierna: raad) oordeelt positief over de aanvraag van Likeminds. Echter, na zorgvuldige weging van de aanvragen binnen dezelfde categorie adviseert de raad Likeminds geen subsidie toe te kennen. Hij verwijst voor een toelichting op de afweging naar de passage in dit advies onder beoordeling en naar de inleiding bij deze categorie.

Beoordeling

Likeminds maakt sinds vier jaar deel uit van de categorie Ontwikkelinstellingen. In september 2023 publiceerde *NRC Handelsblad* een artikel over 'sociale onveiligheid en gebreken in de financiële verslaglegging'. Likeminds beschrijft in haar aanvraag feitelijk wat hieraan voorafging en welke maatregelen vervolgens zijn genomen. Een meer fundamentele reflectie op de vraag hoe deze situatie heeft kunnen ontstaan en waarom niet in een veel eerder stadium serieuze stappen zijn gezet ontbreekt. Momenteel loopt een onafhankelijk onderzoek naar de sociale veiligheid binnen de organisatie. Wezenlijke functies om invulling te geven aan de beoogde verbetering waren ten tijde van de aanvraag nog niet

vervuld. De namen van de creatief directeur en programmamaker ontbreken. Dit geldt ook voor de beoogde leden van de programmaraad. Deze programmaraad krijgt een rol bij het scouten van talent en maakt deel uit van het artistiek bureau. Het is nog ongewis hoe dit in de praktijk gaat werken. Ook de voorziene renovatie van haar pand en het voorgestelde nomadische bestaan roept vragen op over de aard van de ontwikkelomgeving die de instelling haar makers de komende periode kan bieden. Al met al constateert de raad dat er veel onduidelijk is en dat er nog veel open staat rond cruciale randvoorwaarden om invulling te kunnen blijven geven aan een ontwikkelfunctie in de Culturele basisinfrastructuur (BIS).

Artistieke/inhoudelijke kwaliteit van de kernactiviteiten

Likeminds heeft in de subsidieperiode 2021 - 2024 een interessante artistieke output laten zien. De instelling wist actuele en urgente thema's te agenderen. Ze had aandacht voor nieuwe verhalen en gaf makers de ruimte om aan hun signatuur te werken. De voorstellingen 'Vecht' en 'Vlag' sprongen in het oog. De instroom van (jonge) makers verliep vanuit eigen huis, de jongerenafdeling Factory, via interne residencies, maar ook via theateropleidingen. Mid-career makers en autodidacten kregen ruimte voor ontwikkeling. De raad is positief over de kwaliteit van de ontwikkeltrajecten en over de meerstemmigheid, maar heeft zorgen over de interne organisatie van de instelling en de mogelijke weerslag die dit kan hebben op de ontwikkeling van (jonge) makers tijdens een kwetsbare periode.

Het activiteitenplan voor de subsidieperiode 2025 - 2028 is helder opgebouwd. Likeminds toont een duidelijk en onderscheidend artistiek profiel. Ze onderscheidt zich door onderbelichte verhalen te vertellen met een vernieuwende en alternatieve blik op de samenleving. De gefaseerde opbouw van de ontwikkeltrajecten via een vooropleiding (Factory), een onderzoekstraject (Onderzoek en Ontwikkeling) naar het maken van een eigen productie (Producties) is solide. De instelling heeft een heldere methodische structuur voor haar ontwikkelprocessen van scouten, organiseren en het begeleiden van maakprocessen. In de begeleiding en coaching ligt het accent op dramaturgische en productionele handvatten.

Het meerstemmige en veelkleurige productiehuis biedt kansen aan mensen die op andere plekken niet altijd worden gezien. Dat is een waardevol kenmerk van de instelling. Om deze focus in alle activiteiten te laten doorklinken heeft Likeminds vijf kernwaarden gedefinieerd waaraan alle activiteiten moeten voldoen: betekenisvol, actueel, toegankelijk, verbindend en methodisch.

De plannen voor onderzoek, ontwikkeling en de producties voor de komende periode zijn duidelijk beschreven. De makers die invulling gaan geven aan deze plannen kenmerken zich door een herkenbare signatuur die past bij Likeminds. De instelling heeft een aantal interessante coproductanten en

samenwerkingspartners opgevoerd die betrokken worden bij projecten. Deze partners zijn ook van belang voor de uitstroom van talenten. Voor doorstroom is het grote (inter)nationale netwerk van de instelling eveneens belangrijk. Er is een samenwerking met Theater Bellevue, Rose Stories, NT Gent en er is een internationale uitwisseling met een Zuid-Afrikaanse instelling opgezet. Jonge makers die kennismaken met het theatermaken in de Factory stromen na hun vooropleiding intern door of kiezen voor een kunstvakopleiding. Sommigen worden gescout door andere ontwikkelhuizen of komen na een kunstvakopleiding terug bij Likeminds voor een ontwikkeltraject.

In de subsidieperiode 2025 - 2028 zal de aandacht minder gericht zijn op kwantiteit en meer op kwaliteit. Er is voorzien in meer ruimte voor makers, meer rust in de organisatie en meer begeleiding. Keerzijde van het verwachte lagere aantal voorstellingen is dat de makers minder nadrukkelijk kunnen werken aan landelijke publieksopbouw. Makers krijgen meer stem in het programma door het opzetten van een programmaraad die wordt bemenst door drie makers, wier namen nog niet bekend zijn. Iedere twee jaar wisselt de samenstelling. Voor talentontwikkeling biedt dit een kans om niet alleen gericht te zijn op de eigen ontwikkeling, maar ook op die van de ander. Het voornemen om makers niet alleen artistiek maar ook zakelijk te begeleiden vormt een aanvulling op het huidige aanbod.

In de subsidieperiode 2021 - 2024 heeft Likeminds een pand betrokken in Amsterdam-Noord met een eigen podium. Het biedt makers een plek om zich te ontwikkelen en te produceren en geeft de instelling mogelijkheden om te programmeren. In 2027 is een grondige renovatie voorzien. Likeminds geeft aan zich te kunnen voorstellen dat ze dan een hybride vorm aanneemt, maar dat dit geen invloed zal hebben op de prestaties en de financiën. Een reflectie op de betekenis van dit nomadisch bestaan voor haar talenten ontbreekt. De raad vindt dit zeer opmerkelijk, zeker gezien de vraagstukken rond sociale veiligheid waarvoor de instelling staat. Tevens is de raad van mening dat Likeminds, afgaand op de korte en niet onderbouwde zinsnede die ze er in het plan aan wijdt, de impact hiervan op de prestaties en de financiën onderschat.

Maatschappelijke betekenis

In de subsidieperiode 2021 - 2024 verbeeldde Likeminds met haar thematiek vaak maatschappelijk geëngageerde onderwerpen, zoals in de voorstelling 'Vecht' over de gevolgen van de toeslagenaffaire. Nagesprekken waren betekenisvol en werden soms gekoppeld aan maatschappelijke initiatieven. De raad miste randprogrammering bij andere voorstellingen, bijvoorbeeld in de vorm van educatieprojecten, juist omdat de thematiek zich hier goed voor leent.

Voor de subsidieperiode 2025 - 2028 is de raad positief over de maatschappelijke betekenis die Likeminds wil genereren met haar voorstellingen.

Kansenongelijkheid, (gender)identiteit, het koloniale verleden en institutioneel racisme zijn een greep uit de thema's die over het voetlicht worden gebracht. De makers vertegenwoordigen verschillende gemeenschappen, komen op voor kansengelijkheid en geven een stem aan gemarginaliseerden. De focus lijkt vooral te liggen op samenwerkingen met (inter)nationale partners uit het cultureel-artistiek domein. Omdat maatschappelijke vraagstukken met regelmaat in producties aan de orde komen, is het juist opvallend dat samenwerkingen met maatschappelijke sectoren vaak nog aan het begin staan. Wel zijn er enkele initiatieven in opbouw, bijvoorbeeld met het onderwijs (ROC PACT samen met Via Rudolphi en coach George Tobal) en jongerenwelzijn (Dock). Ook wordt per voorstelling bekeken welke maatschappelijke partners betrokken kunnen worden.

Likeminds is voornemens een *community connector* aan te stellen die zich gaat richten op de verbinding tussen kunst en publiek en die verbonden is met de directe omgeving van Likeminds. De connector wordt gedeeld met een collectief van culturele partners in Amsterdam-Noord.

De instelling is in de aanvraag voldoende ingegaan op de toepassing van de kernwaarden van de Fair Practice Code, zoals solidariteit en duurzaamheid. De kernwaarde vertrouwen heeft de komende tijd veel aandacht nodig. Likeminds kwam in de subsidieperiode 2021 - 2024 in een lastige situatie terecht met betrekking tot sociale veiligheid op de werkvloer. In haar aanvraag gaat ze hierop in (zie ook onder het criterium 'Bedrijfsmatige gezondheid'). Likeminds heeft inmiddels maatregelen genomen die moeten leiden tot verbetering. In haar aanvraag schrijft ze dat ze aanvullende stappen gaat zetten met betrekking tot het creëren van een gezonde werkomgeving op basis van het onderzoek van de Stichting Sociale Veiligheid Podiumkunsten. Een veilige werkomgeving is voor de raad een absolute basisvoorwaarde. Duurzame borging hiervan is van cruciaal belang op de werkvloer maar ook voor de toekomstige output en samenwerkingen van de instelling.

Op afspraken over eerlijke beloning wordt in de aangeleverde stukken voldoende ingegaan. De instelling volgt de cao Toneel en Dans.

De instelling beschrijft uitgebreid hoe ze haar diversiteitsbeleid vormgeeft. Zij heeft stappen gezet op het gebied van makers, programma en publiek. Likeminds is ontstaan uit de hiphopcultuur en heeft ruime ervaring opgebouwd om talenten met een veelzijdige culturele achtergrond tot bloei te laten komen en een plek te geven binnen de podiumkunsten. Verschillende genderidentiteiten krijgen aandacht en er is een voornemen tot samenwerking met stichting Possibilize, die zorgt en bemiddelt voor jongeren met een beperking zodat ze gelijkwaardig kunnen meedraaien in de cultuursector. In de omgang met het eigen personeel valt nog aan diversiteit en inclusie te winnen. De instelling heeft zich ten doel gesteld uiterlijk in 2028 een evenwichtig samengesteld team in huis te hebben.

Toegankelijkheid

Likeminds heeft zich in de subsidieperiode 2021 - 2024 gevestigd in Amsterdam-Noord, waar ze een eigen podium heeft. Veel producties zijn landelijk te zien op verschillende podia. Hoewel Likeminds de afgelopen jaren vooral voor de *incrowd* goed zichtbaar en toegankelijk was, slaagde ze erin het bezoekersaantal te laten groeien. Op het vlak van diversiteit en inclusie wist de instelling veel groepen in de samenleving aan te spreken. Op festivals als De Parade en Oerol was ze een vertrouwde speler. Ze deed in haar standplaats Amsterdam-Noord inspanningen om publiek uit de buurt voor zich te winnen en was daarin redelijk succesvol.

De raad is positief over de inspanningen die Likeminds wil gaan verrichten in de subsidieperiode 2025 - 2028 om het publieksbereik in de directe omgeving te vergroten. Ook buiten Amsterdam wil ze meer zichtbaar en toegankelijk worden. Ze beschrijft goed hoe ze doelgericht met publieksgroepen wil gaan communiceren en hoe ze deze groepen wil bereiken, onder meer door middel van onderzoek en toepassing van het Culturele Doelgroepenmodel (geïnitieerd door Rotterdam Festivals). Ook makers worden in een vroeg stadium uitgedaagd na te denken welk publiek en/of communities ze willen bereiken. De achterban van de meeste makers en de onderwerpen van de programma's waarvoor de instelling ruimte biedt, zorgen in de regel voor een divers en inclusief publiek, zowel in Amsterdam als, tijdens tournees, op de podia buiten de hoofdstad. De raad is benieuwd hoe Likeminds de opbouw van nieuw publiek en haar toegankelijkheid borgt tijdens de renovatie van het pand vanaf 2027.

De instelling gaat educatietrajecten opzetten met Internationaal Theater Amsterdam (ITA). Over het geheel genomen is de gekozen thematiek van de instelling relevant voor het onderwijs, maar op enkele voorbeelden na zijn de plannen met betrekking tot educatie niet uitgewerkt. Het is een sympathiek gebaar dat Likeminds groepen 8 van basisscholen ruimte op haar podium wil aanbieden voor hun eindvoorstellingen, maar dit lijkt vooral een faciliterende rol.

Het eigen podium in Amsterdam-Noord is rolstoeltoegankelijk. Vanaf 2025 zijn er plannen voor het inschakelen van een doventolk. De instelling gaat in haar plan niet in op haar inspanningen rond digitalisering.

Bedrijfsmatige gezondheid

Op basis van de kengetallen (liquiditeit, solvabiliteit en weerstandsvermogen) in de jaarrekening 2022 constateert de raad dat Likeminds financieel gezond is. De instelling wil in de subsidieperiode 2025 - 2028 het aantal activiteiten niet laten toenemen, maar wil de productiefunctie en de organisatie verstevigen. Bij de instelling is 7 fte voor vast en tijdelijk personeel ingeruimd; ze voert 98 zzp'ers op in haar aanvraag.

In het activiteitenplan en de toelichting op de begroting beschrijft Likeminds hoe ze invulling geeft aan de principes van de Governance Code Cultuur en hoe de principes in de praktijk vorm krijgen. De instelling licht de toepassing van de meeste principes van de code goed toe. De raad is echter van mening dat de verantwoordelijkheden van het bestuur, de toezichthoudende en adviserende rol door de raad van toezicht en de totstandkoming van een deskundige, diverse en onafhankelijk samengestelde raad van toezicht beter onderbouwd hadden moeten worden, vooral in het licht van de geconstateerde problemen bij de instelling.

De raad heeft grote zorgen over de manier waarop de instelling de afgelopen jaren heeft gefunctioneerd op het terrein van goed bestuur en sociale veiligheid. In de aanvraag gaat Likeminds feitelijk in op de ontstane situatie en beschrijft toekomstige verbeteringen aangaande de toepassing van de Governance Code Cultuur. De belangrijkste zijn het goed monitoren van het functioneren van de directeur/bestuurders door een nieuw in te richten remuneratiecommissie en verbetering van de sociale veiligheid.

De raad mist in de aanvraag een fundamentele reflectie op de ontstane situatie en een uitleg waarom niet eerder is ingegrepen. De aanvraag heeft veel open einden met betrekking tot goed bestuur en een veilige werkomgeving. Wezenlijke functies om invulling te geven aan de beoogde verbetering waren ten tijde van de aanvraag nog niet vervuld. De namen van de creatief directeur en programmamaker ontbreken. Ook de uitkomst van het onderzoek naar sociale veiligheid van de Stichting Sociale Veiligheid Podiumkunsten dat in het voorjaar 2024 beschikbaar zal komen, mist hij als basis voor zijn oordeel. De raad heeft er vooralsnog onvoldoende vertrouwen in dat een veilige werkomgeving in de komende subsidieperiode geborgd zal zijn.

Geografische spreiding

De instelling is gevestigd in Amsterdam. Binnen de categorie Ontwikkelinstellingen zijn er meer aanvragers dan beschikbare plekken. Een goede geografische spreiding kan worden gerealiseerd op basis van afweging van de vestigingsplaats van de aanvragers.